

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny

Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Karniowie na rok szkolny 2023/2024

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2245).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz.U. z 2001r. , nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002r. nr 10, poz. 96 oraz Dz.U. z 2003 r. nr 146, poz.1416, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 sierpnia 1996r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie

promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz.U. nr 112, poz.537).

- Uchwała Sejmu Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.
- Rezolucja Sejmu Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz.476).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999r. nr 67, poz. 756 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. Nr 111, poz. 535).
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2010r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012r. , ze zmianami z 14 maja 2014 oraz 26 czerwca w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 977).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. poz. 1113).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 214).
- Statut szkoły.
- Szkolny zestaw programów nauczania.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany **w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Karniowie** opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- a) wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- b) ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- c) inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia. Celem oddziaływań wychowawczych jest wzmacnianie jednostki oraz budowanie jej odporności w celu ułatwienia jej radzenia sobie z wyzwaniami codziennego życia. Owa odporność kształtowana jest poprzez rozwijanie kompetencji i najważniejszych umiejętności życiowych młodego pokolenia. Koncentrowanie się w opisywanym modelu na prawidłowym postrzeganiu dziecka sytuuje go w obszarze dociekań

pedagogiki pozytywnej, której przedstawiciele odwołują się do pozytywnych stylów życia, wyznaczających kierunek procesu wychowania. Kierując się powyższymi założeniami, we współdziałaniu z wszystkimi podmiotami szkoły, określiliśmy misję szkoły, która uwzględnia ustalone wspólnie wartości oraz scharakteryzowaliśmy wychowanka obejmując wszystkie sfery rozwoju i funkcjonowania człowieka : **intelektualną, emocjonalną, moralną, społeczną.**

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, na podstawie :

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo – profilaktycznego w roku szkolnym 2022/23,
- wniosków i analiz (wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych, wnioski płynące z analizy diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,

- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. Sylwetka absolwenta.

Dążeniem Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Karniowie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- a) kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- b) zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- c) szanuje siebie i innych,
- d) jest odpowiedzialny,
- e) zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- f) zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- g) jest tolerancyjny,
- h) korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- i) jest ambitny,
- j) jest kreatywny,

- k) jest odważny,
- l) jest samodzielny,
- ł) posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- m) zna potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- n) jest odporny na niepowodzenia,
- o) integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

II. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji, zmierzających do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,

- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, e-papierosów, alkoholu, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- działanie na rzecz szerszego udostępniania kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięganie do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy,
- wspieranie uczniów przybyłych z zagranicy w szczególności z Ukrainy adekwatnie do zaistniałych potrzeb,
- rozwijanie umiejętności w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno- komunikacyjnej,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych *wychowanie do życia w rodzinie*,

- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, e-papierosów, alkoholu, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, e-papierosów, alkoholu, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, e-papierosów, alkoholu, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, e-papierosów, alkoholu, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,

- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, e-papierosów, alkoholu, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- przekazanie informacji uczniom , ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu uzależnieniom,
- informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia uzależnieniem,
- przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat przepisów o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022r.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie uczniów , którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, e-papierosów, alkoholu, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań

ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychoaktywnych, e-papierosów, alkoholu, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, e-papierosów, alkoholu, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- doskonalenie kompetencji
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, e-papierosów, alkoholu, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

III. Struktura oddziaływań wychowawczych.

Dyrektor szkoły:

- a) stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- b) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- c) dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- d) inspirowuje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- e) stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- f) współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- g) czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- h) nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- i) nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rada Pedagogiczna:

- a) uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- b) opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- c) opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- d) uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- e) uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- a) współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- b) reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- c) reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- d) przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- e) udzielają uczniom pomocy w przewyżczeniu niepowodzeń szkolnych,
- f) kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- g) rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- h) wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- a) diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- b) rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- c) na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- d) przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- e) zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- f) są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- g) oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,

- h) współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- i) wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- j) rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- k) dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- l) podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- m) współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- n) podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Zespół Wychowawców:

- a) opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- b) analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- c) ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- d) przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- e) inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

Pedagog, psycholog szkolny:

- a) diagnozuje środowisko wychowawcze,
- b) zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- c) współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- d) zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,

- e) współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- f) współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Rodzice:

- a) współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- b) uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- c) uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- d) zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- e) współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- f) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- g) Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły.

Samorząd uczniowski:

- a) jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- b) uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- c) współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- d) prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- e) reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- f) propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- g) dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- h) może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

IV. W roku szkolnym 2023/24 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- prowadzenie diagnozy zagrożeń i działań profilaktycznych wśród uczniów oraz nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron oraz rozbudzanie wiary we własne siły i możliwości,
- wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno ,
- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania,
- profilaktyka uzależnień
- wzmacnianie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra oraz właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych,,
- propagowanie higieny i zdrowego stylu życia, wspieranie uczniów do rozwijania aktywności fizycznej, rozwijanie postaw proekologicznych i rozwijanie zainteresowań,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych
- przeciwdziałanie przemocy i agresji –przyjazna atmosfera w szkole i klasie, eliminowanie przejawów agresji i przemocy w szkole, tolerancja wobec innych,
- kształtowanie właściwych relacji interpersonalnych i podnoszenie samooceny ucznia, kształtowanie postawy tolerancji wobec wartości (kultura , religia, poglądy) uznawanych przez innych ludzi,
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych i kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne podopiecznych, nauczycieli i rodziców, ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- współpraca z rodzicami
- współpraca ze środowiskiem lokalnym i innymi placówkami,
- wsparcie i integracja uczniów przybyłych z zagranicy, w szczególności z Ukrainy

V. Harmonogram działań.,

1. Działania realizowane są zgodnie z wytycznymi Ministra Edukacji i Nauki na ten rok szkolny 2023/24

2. Uwzględniono Kalendarz Imprez zatwierdzony na rok szkolny 2023/24.

S F E R A	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
I N T E L E K T U A L N A	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	nauczyciele, wychowawcy	Cały rok
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów. Propagowanie literatury klasycznej, filozofii	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły,	nauczyciele wychowawcy	Cały rok - zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie

Profilaktyka uzależnień w szczególności: e-papierosy, alkohol, napoje energetyczne, dopalacze	warsztaty, lekcje wychowawcze	Pedagog, wychowawcy, Policja	Zgodnie z harmonogramem zajęć
Rozwijanie umiejętności informatycznych	udział w warsztatach z wykorzystaniem sprzętu w ramach programu „Laboratoria przyszłości”, korzystanie z narzędzi i materiałów dostępnych w sieci	wychowawcy, nauczyciele	Cały rok
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	zajęcia z orientacji zawodowej	doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog szkolny	Zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów- retoryka ,logika	warsztaty w klasach (IV-VIII) konkursy, lekcje języka polskiego, historii, godziny wychowawcze, debaty	Pedagog, Wychowawcy, nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem
Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą średnią i najlepszą frekwencję	przewodniczący zespołów wychowawczych, pedagog	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym w zespołach wychowawczych dla poszczególnych klas. Opracowanie regulaminu konkursu . Ogłoszenie wyników konkursu

	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego	wychowawcy, pedagog szkolny	Zgodnie z harmonogramem zajęć
M O R A L N A	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	działalność charytatywna, wolontariat szkolny Dzień Życzliwości	opiekun samorządu szkolnego	Zgodnie z harmonogramem zajęć
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu	nauczyciele wskazani jako odpowiedzialni za poszczególne działania	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze	Wychowawcy klas, nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, wobec wartości uznawanych przez innych ludzi	warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce,	pedagog szkolny, wychowawcy klas I-VIII przewodniczący zespołu wychowawczego	Zgodnie z harmonogramem I i II półrocze Zgodnie z harmonogramem opracowanym przez Przewodniczącą

				o zespołu wychowawczego
	Promowanie zdrowego stylu życia, higieny i rozwijanie aktywności fizycznej	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców, oraz udział w rekomendowanych programach programów między innymi: „Bieg po zdrowie”, „Trzymaj formę”	nauczyciel WF, nauczyciel biologii, wychowawcy klas	zgodnie z harmonogramem opracowanym, godziny wychowawcze
S P O Ł E C Z N A	Kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych i kulturalnego zachowania	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, warsztaty	wychowawcy, pedagog	Cały rok
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów- przyjazna atmosfera w szkole i klasie. Uczenie zasad samorządności i demokracji	Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego.	pedagog szkolny opiekun samorządu opiekun samorządu	Zgodnie z programem zajęć w I semestrze Zgodnie z programem zajęć

	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	Udział w akcji „Sprzątanie świata” i „Dzień Ziemi” Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze	Nauczyciel biologii, przyrody, geografii, fizyki, biologii	Zgodnie z harmonogramem
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	warsztaty dla klasy VII i VIII prowadzone przez doradcę zawodowego, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy	Doradca zawodowy	Pierwsze półrocze zgodnie z harmonogramem zajęć opracowanym przez doradcę zawodowego
	Współpraca z rodzicami	analiza frekwencji uczniów , systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami,	Dyrektor, wychowawcy klas, pedagog szkolny	Sporządzanie miesięcznych zestawień – zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych, ustalonym na dany rok szkolny
E M O C J O N	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć	pedagog szkolny,	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów

A L N A	samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości			
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły – stop agresji i przemocy	zajęcia integracyjne w klasach I-VIII lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu	pedagog szkolny wychowawcy w ramach godzin wychowawczych	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
	Wzmacnianie i ochrona zdrowia psychicznego uczniów Stop depresji, wspieranie obcokrajowców	warsztaty, lekcje wychowawcze, rozmowy indywidualne	Pedagog, psycholog nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem

VI. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- w analizie przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez Dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników.